

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 25833/2023
23.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миленко Јовин, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Паић, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 345/23 од 21.06.2023. године, у седници одржаној 23.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у у Новом Саду Гж 345/23 од 21.06.2023. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 3807/2019 од 24.10.2022. године, тужбени захтев је делимично усвојен и обавезана тужена да тужиоцу, на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха исплати 50.000,00 динара, са законском затезном каматом од 24.10.2022. године, као дана пресуђења до исплате, одбијен као неоснован тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете због претрпљеног страха у износу преко досуђеног до траженог износа од 300.000,00 динара, као и захтев за накнаду нематеријалне штете због претрпљених физичких болова у износ од 100.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 98.800,00 динара. Одбијен је предлог тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 345/23 од 21.06.2023. године, жалба тужиоца је одбијена, а жалба тужене је усвојена, па је првостепена пресуда потврђена у одбијајућем делу, а преиначена у усвајајућем делу, тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх исплати 50.000,00 динара, са законском затезном каматом од

24.10.2022. године до исплат и обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова првостепеног поступка исплати 107.900,00 динара, а на име накнаде трошкова жалбеног поступка исплати 25.800,00 динара. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у преиначеном делу којим је одбијен тужбени захтев, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. ст. 1. и 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 08.12.2018. године око 20,30 часова отпратио унуку, а по повратку није могао да уђе у кућу у којој живи, јер је испред капије било паркирано комби возило у власништву тужене, тако да је било блокирало отварање капије. Тужилац је покушао да дозове власника возила, а како у томе није успео замолио је пролазника да позове полицију. Службеници полиције су сачинили Службену белешку у 22,10 часова, у којој је констатовано да је возило непрописно паркирано, фотографисано је лице места и издат прекршајни налог. Након вишесатног стајања на улици и чекања у гаражи, тужилац је почео да осећа хладноћу, страх и узнемиреност, бубњање у глави и гушење, а око 03,00 часова после поноћи је срео комшију који му је понудио да уђе у његов стан, на шта је тужилац пристао. Измерио је притисак и шећер у крви, загрејао се, али редовну терапију те вечери није узео. У раним јутарњим часовима кренуо је ка својој кући када паркирано возило тужене није затекао, ушао је у кућу, узео терапију лековима и инхалирао се. Тужилац је рођен 1955. године и у време описаног догађаја је боловао од повишеног притиска, шећерне болести и астме, а спорног дана је на себи имао џемпер и папуче. Из налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра Бориса Голубовића од 21.02.2022. године утврђен је интензитет и трајање страха код тужиоца. Страх је почињао благо, када је тужилац уочио паркирани комби и увидео да је лоше обучен, а протеком времена је полако растао. Нешто мањег интензитета је био по доласку полиције у нади да ће решити проблем, а потом је почео поново расте док је тужилац током ноћи чекао у гаражи, да би се смањивао када се утоплио код комшије. Страх код тужиоца је трајао и због бриге да је нарушио здравље, тај дан и наредна три- четири дана благо у трајању од 10-15 минута, а након тога се страх повукао у потпуности. Приликом одласка код лекара нису утврђена погоршања општег здравственог стања тужиоца.

На овако утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право из члана 200. Закона о облигационим односима и оценио да тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете у виду претрпљеног страха није основан, због чега је првостепену пресуду у овом делу преиначио.

Чланом 200. Закона о облигационим односима прописано је, између осталог, да ће суд за претрпљени страх, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина страха и његово трајање то оправдавају, досудити правичну новчану накнаду. Приликом одлучивања о накнади нематеријалне штете суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, као и да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Изведеним доказима у поступку утврђено је да је тужилац спорном приликом трпео страх различитог интензитета, од благог до јаког, али је правилна оцена о оправданости новчане накнаде за овај вид нематеријалне штете условљена не само интензитетом страха, већ и његовим трајањем. Тужилац је спорном приликом трпео краткотрајни страх високог интензитета у трајању од сат времена, који се након тога до краја вечери и наредна три-четири дана појављивао на кратак период у благом интензитету. Код таквог стања ствари, и по оцени Врховног суда, чињенице о јачини и трајању страха код тужиоца указују на лаки степен претпљеног страха који не оправдава досуду новчане накнаде нити сврху накнаде нематеријалне штете за овај вид штете, те би досуђивање накнаде по том основу било противно циљу коме накнада служи. У склопу наведеног правилног закључка другостепеног суа говори и чињеница да тужилац страхујући за своје здравље због непопијене редовне терапије није исте вечери потражио лекарску помоћ, што би како је то проценио другостепени суд било очекивано понашање у случају интензивног страха од погоршања здравственог стања.

Одлука другостепеног суда заснована је на чињеничном стању утврђеном током првостепеног поступка из кога је другостепени суд извео другачији чињенично правни закључак и применом одредаба материјалног права донео другачију одлуку од првостепеног суда, за коју су дати доволни и јасни разлози, које у свему као правилне прихвата и овај суд. Ревизијом се ставља примедба на оцену доказа из члана 8. ЗПП, због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП, па је применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд одлучио као у ставу првом изреке.

Туженој не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**